

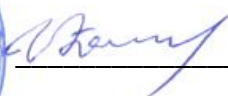

Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova
Centrul de Excelență în Informatică și Tehnologii Informaționale

"Aprob"

Directorul Centrului de Excelență în Informatică și
Tehnologii Informaționale

 Vitalie Zavadschi

Curriculumul modular

S.05.O.020 Elemente de drept civil

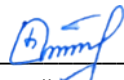
Specialitatea: 41510 **Servicii administrative și de secretariat**

Calificarea: **Asistent manager**

Aprobat de:

Consiliul metodico-științific al Centrului de Excelență în Informatică și Tehnologii Informaționale, proces verbal
Nr 3 din 31.10.2022

Director adjunct

Obadă Liuba**Autori:**

Televca Natalia, grad didactic I, Centrul de Excelență în Informatică și Tehnologii Informaționale.

Căănău Eugenia, grad didactic doi, Colegiul „Gheorghe Asachi” din Lipcani.

Actualizat în baza Planului de învățământ nr. SC-12/20, aprobat prin OMEC Nr.1310, din 23.11.2020:

Recenzenți:

Diacon Ion, secretarul preturii s. Botanica, mun.Chișinău

Florea Adelina, notar, doctor în drept, conferențiar universitar

Adresa Curriculumului în Internet:

Portalul național al învățământului profesional tehnic

<https://mecc.gov.md/ro/content/curriculum-invatomintul-profesional-tehnic-postsecundar>

Cuprins

I. Preliminarii.....	4
II. Motivația, utilitatea modulului pentru dezvoltarea profesională	4
III. Competențele profesionale specifice modulului.....	4
IV. Administrarea modulului.....	4
V. Unitățile de învățare	5
VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare.....	7
VII. Studiu individual ghidat de profesor	7
VIII. Lucrările practice recomandate.....	8
IX. Sugestii metodologice.....	8
X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale.....	10
XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii.....	11
XII. Resursele didactice recomandate elevilor.....	12

I. Preliminarii

În sistemul dreptului R Moldova, dreptul civil are un rol deosebit de important, întrucât, prin normele sale, contribuie la ocrotirea valorilor (drepturilor subiective) patrimoniale și nepatrimoniale ale persoanelor fizice și juridice. De asemenea, dreptul civil reprezintă o garanție a formării unei conștiințe juridice corecte, precum și a respectării și întăririi moralei. Dreptul Civil ocupă un loc deosebit în relațiile patrimoniale și nepatrimoniale dintre cetățeni și stat, dintre cetățeni și diferite organizații de stat, obștești, cooperative și altele, dintre însuși persoanele juridice în raporturile contractuale și altele.

Un aspect important al rolului pe care îl ocupă dreptul civil în sistemul dreptului constă în poziția sau funcția sa de a fi *drept comun* față de alte ramuri de drept. Aceasta înseamnă că, ori de câte ori o altă ramură de drept învecinată nu conține norme juridice proprii care să reglementeze un anumit aspect al unui raport juridic sau când normele sale ar fi insuficiente, se va recurge la norma corespunzătoare din dreptul civil.

Pentru studierea cu succes a acestui modul este necesar de parcurs următoarele unități de curs:

- F.03.O.010 Teoria Generală a Dreptului
- F.04.O.013 Drept Constituțional

II. Motivația, utilitatea modulului pentru dezvoltarea profesională

Am putea afirma cu certitudine că studiul modulului „Elemente de drept civil” va dezvolta competențe de aplicare a normelor juridice ce reglementează raporturile juridice civile, în aceeași măsură va forma abilități de analiză și de soluționare a unor probleme juridice contradictorii ce vor apărea în legătură cu exercitarea drepturilor subiective civile.

Modulul respectiv este important în studierea dreptului privat și urmărește scopul ca elevii să se familiarizeze cu sistemul dreptului civil și locul lui în dreptul privat, temeiurile apariției drepturilor și obligațiilor civile, metodele de apărare a drepturilor civile cu particularitățile diferitor categorii de participanți ai raporturilor juridice civile – persoanele fizice și juridice, statul și unitățile administrativ-teritoriale ș.a.; acte juridice, reprezentare și procură.

III. Competențele profesionale specifice modulului

- CS1. Utilizarea adecvată a noțiunilor specifice instituțiilor de dreptului civil.
- CS2. Identificarea particularităților aplicării legii civile în timp, spațiu și asupra persoanei.
- CS3. Determinarea atributelor de identificare a subiectelor raportului juridic de drept civil.
- CS4. Aprecierea principalelor efecte pe care le produc actele juridice civile.

IV. Administrarea modulului

Semestrul	Numărul de ore			Modalitatea de evaluare	Numărul de credite	
	Total	Contact direct				Lucrul individual
		Prelegeri	Practică/ Seminar			
V	90	45	15	30	Examen	3

V. Unitățile de învățare

Unități de competență	Unități de conținut	Abilități
1. Caracteristica generală a dreptului civil		
UC1. Delimitarea dreptului civil de alte ramuri de drept din sistemul de drept al RMoldova	1. Noțiunea de drept civil. Obiectul și metoda de reglementare a dreptului civil. 2. Principiile dreptului civil. 3. Izvoarele dreptului civil. 4. Acțiunea legii civile în timp, spațiu asupra persoanei. 5. Raportul juridic civil. Noțiunea. Elementele raportului juridic civil. Particularitățile raportului juridic civil. 6. Obiectele raportului juridic civil.	A1. Utilizarea adecvată a terminologiei specifice. A2. Aplicarea practică a normelor ce reglementează acțiunea legii civile în timp și spațiu. A3. Respectarea principiilor dreptului civil în situațiile practice. A4. Identificarea elementelor raportului juridic civil.
2. Subiecții raportului juridic civil		
UC2. Determinarea particularităților subiectelor raporturilor juridice civile.	7. Persoana fizică. Calitatea de subiect de drept civil și noțiunea de capacitate civilă. 8. Capacitatea de folosință a persoanelor fizice. 9. Capacitatea de exercițiu a persoanelor fizice. 10. Persoana juridică. Atributele de identificare a persoanei fizice. 11. Noțiunea și elementele constitutive ale persoanei juridice. Capacitatea civilă a persoanei juridice. 12. Clasificarea persoanelor juridice. 13. Înființarea persoanei juridice. 14. Reorganizarea persoanei juridice. Dizolvarea și lichidarea persoanei juridice.	A5. Aplicarea practică a normelor ce reglementează participarea persoanelor fizice la raporturile juridice civile. A6. Delimitarea capacității de folosință de capacitatea de exercițiu pentru valabilitatea actelor juridice civile. A7. Delimitarea formelor în care se poate constitui persoana juridică. A8. Aplicarea practică a normelor ce reglementează reorganizarea, dizolvarea și lichidarea persoanei juridice.
3. Actul juridic și reprezentarea		
UC3. Argumentarea necesității respectării condițiilor de valabilitate a actului juridic civil UC4. Identificarea domeniului de aplicare a instituției de reprezentare.	17. Conceptul și clasificarea actelor juridice civile. 15. Condițiile de valabilitate a actului juridic civil. 16. Modalitățile actului juridic civil. Termenul, condiția și sarcina ca modalitate a actului juridic civil. 17. Nulitatea actului juridic civil. 18. Noțiunea de reprezentare. Categoriile de reprezentare. 19. Procura. Forma și termenul de acțiune a procurii. Transmiterea procurii (procura de substituie). Încetarea procurii. Efectele încetării procurii.	A9. Respectarea condițiilor de valabilitate pentru încheierea unui act juridic. A10. Stabilirea efectelor nerespectării formei simple scrise și a efectelor nerespectării formei notariale a actului juridic civil. A11. Redactarea modelelor de procură, declarații. A12. Verificarea actelor necesare pentru întocmirea procurilor, declarațiilor.

Unități de competență	Unități de conținut	Abilități
4. Noțiuni generale despre proprietate		
UC5. Determinarea particularităților dreptului de proprietate.	20. Proprietatea și dreptul de proprietate. 21. Atributele dreptului de proprietate. 22. Dobândirea dreptului de proprietate. 23. Încetarea dreptului de proprietate. 24. Modalitățile dreptului de proprietate.	A13. Utilizarea adecvată a terminologiei specifice. A14. Aplicarea practică a normelor ce reglementează dobândirea și încetarea dreptului de proprietate.
5. Noțiuni generale privind obligațiile		
UC6. Aprecierea principalelor efecte pe care le implică exercitarea dreptului obligațional.	25. Noțiunea de obligație. Elementele raportului juridic obligațional. 26. Executarea obligațiilor. Locul, termenul executării obligațiilor. 27. Mijloacele de garantare a executării obligațiilor. 28. Mijloacele de stingere a obligațiilor.	A15. Utilizarea adecvată a terminologiei specifice. A16. Redactarea proiectelor de contracte de fidejusiune, gaj, ipotecă, clauză penală, arvună. A17. Aplicarea practică a normelor ce reglementează situațiile de executare și stingere a obligațiilor.
6. Teoria generală a contractului civil		
UC7. Identificarea elementelor care determină încheierea contractului civil.	29. Noțiunea și funcțiile contractului. Clasificarea contractului. 30. Încheierea contractului. Oferta de a contracta. Acceptarea ofertei. Clauzele contractuale. Momentul și locul încheierii contractului. 31. Modificarea, rezilierea și rezoluțiunea contractului. 32. Noțiunea și caracterele juridice contractului de vânzare - cumpărare. Elementele contractului. 33. Noțiunea și caracterele juridice contractului de împrumut. Elementele contractului. 34. Noțiunea și caracterele juridice ale contractului de donație. Elementele contractului de donație	A18. Redactarea clauzelor contractuale standard. A19. Redactarea modelelor de contracte. A20. Perfectarea clauzelor pentru oferta de a contracta. A21. Redactarea clauzelor contractuale pentru diferite tipuri de contracte. A22. Respectarea formelor necesare pentru încheierea diferitor forme de contracte.
7. Dreptul succesoral		
UC8. Aprecierea principalelor efecte pe care le implică exercitarea dreptului succesoral.	35. Noțiunea și felurile succesiunii. 36. Deschiderea succesiunii. Momentul și locul deschiderii moștenirii 37. Moștenirea legală. 38. Moștenirea testamentară.	A23. Verificarea actelor necesare pentru deschiderea succesiunii. A24. Redactarea modelelor de certificate de moștenitor.

VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare

Nr. crt.	Unități de învățare	Numărul de ore			
		Total	Contact direct		Lucrul individual
			Prelegeri	Practică/ Seminar	
1.	Caracteristica generală a dreptului civil.	10	8	2	
2.	Subiecții raportului juridic civil.	16	10	2	4
3.	Actul juridic și reprezentarea	14	8	2	4
4.	Noțiuni generale despre proprietate	12	4	2	6
5.	Noțiuni generale privind obligațiile.	12	4	2	6
6.	Teoria generală a contractului civil.	20	7	3	10
7.	Dreptul succesoral.	6	4	2	
	Total	90	45	15	30

VII. Studiu individual ghidat de profesor

Materii pentru studiu individual	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Termeni de realizare
1. Subiecții al raportului juridic civil. Actul juridic și reprezentarea			
Formele de organizare a persoanelor juridice. Procura. Forma și termenul de acțiune a procurii.	Proiect individual „Capacitatea de folosință și de exercițiu a persoanei fizice” „Înființarea Persoanei juridice” „Determinați particularitățile de organizare și activitate a persoanelor juridice de drept privat” Redactarea modelelor de procură și declarații	Prezentarea proiectului	Săptămâna 7-8
2. Noțiuni generale despre proprietate. Noțiuni generale privind obligațiile. Contracte civile			
Dobândirea dreptului de proprietate	Proiect de grup „Modalitățile de dobândire a dreptului de proprietate”; „Modalități de încetare a dreptului de proprietate”; „Modalitățile dreptului de proprietate”	Prezentarea proiectului	Săptămâna 12-14

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Termeni de realizare
Mijloacele de garantare a executării obligațiilor și de stingere a obligațiilor	„Modalitățile de stingere a obligațiilor” „Modalitățile de garantare a executării obligațiilor”		
Particularitățile contractelor civile	Particularitățile diverselor tipuri de contracte Redactarea modelelor de contracte civile în formă scrisă		

VIII. Lucrările practice recomandate

1. Înființarea persoanei juridice prin act de dispoziție.
2. Înființarea persoanei juridice prin act de asociere și prin act de voință al unei singure persoane.
3. Temeiurile, ordinea și efectele declarării absenței fără veste a persoanei fizice.
4. Temeiurile, ordinea și efectele declarării morții persoanei fizice.
5. Starea civilă a persoanei fizice. Acțiunile de stare civilă.
6. Încetarea procurii. Efectele încetării procurii.
7. Activitatea din numele altei persoane fără împuterniciri.
8. Dobândirea dreptului de proprietate prin accesiune.
9. Dobândirea dreptului de proprietate prin uzucapiune.
10. Dobândirea dreptului de proprietate prin ocupațiune și asupra bunului găsit.
11. Încetarea benevolă a dreptului de proprietate. Renunțarea.
12. Încetarea forțată a dreptului de proprietate. Exproprierea. Rechiziția. Confiscarea. Cazul fortuit.
13. Dreptul de proprietate comună.
14. Dreptul de proprietate comună în devălmășie.
15. Locul, timpul și modul de executare a obligațiilor.
16. Ordinea și termenul de acceptare a moștenirii.

IX. Sugestii metodologice

Învățarea este o activitate psihică complexă de însușire activă a deprinderilor, de formare a cunoștințelor și asimilare a experienței sociale ce duce la dezvoltarea personalității prin dobândirea de noi capacități de acțiune și de modificare adaptativă progresivă a comportamentului, la noile cerințe ale vieții și activității.

În cadrul activităților organizate la ore, elevii și cadrele didactice utilizează practic diverse strategii de învățare, menite să formeze competențe de comunicare eficientă, de creare a unor relații de succes, de explorare a

resurselor personale și a carierei. Procesul didactic se focalizează atât pe asimilarea de cunoștințe și abilități specifice modulului, cât și pe folosirea mecanismelor învățării conștiente și eficiente, pe care elevii să le aplice și în diferite contexte de viață, nu doar în cadrul școlii, ci și în soluționarea problemelor comunității. Aceasta va contribui la crearea cadrului educațional care încurajează interacțiunea socială pozitivă, motivația intrinsecă și angajarea elevului în procesul de învățare.

Competențele specifice modulului Elemente de drept civil sunt orientate spre stimularea abilităților de învățare permanentă, în scopul dezvoltării personale și integrării în viața socială activă. Procesul educațional este determinat de principiile implicării active, ale centrării pe elev. Considerarea elevului ca subiect al învățării și orientarea spre formarea competențelor specifice presupun respectarea unor exigențe ale învățării, printre care: utilizarea unor **metode active: învățarea prin descoperire, învățarea problematizată, învățarea prin cooperare, studiul de caz, simularea, jocul de roluri, analiza, realizarea de portofolii, asaltul de idei, exercițiul, dialogul, conversația dirijată sau liberă, chestionarul conversația euristică, discuția dirijată, prezentarea, dezbateră, elaborarea și implementarea proiectelor** etc. Utilizarea eficientă a metodelor active va contribui la promovarea tehnologiei didactice centrate pe experiențe de învățare, adică pe competențe integratoare.

Alegerea metodelor este condiționată de obiectivele operaționale ale lecției, subiectul, conținutul, mijloacele disponibile, specificul și motivația contingentului de elevi, competențele, inspirația și creativitatea profesorului și ale elevilor. Îmbinarea judicioasă a metodelor, procedeele și formele de predare-învățare este o condiție indispensabilă de realizare a scopului principal și a competențelor specifice ale disciplinei.

În predarea modulului „Elemente de drept civil” este oportun a folosi următoarele metode participativ - active:

Proiectul poate fi individual sau de grup și se recomandă la studierea următoarelor unități de conținut:

- Persoana juridică – subiect al raportului juridic civil;
- Contracte civile ;

Exercițiile reprezintă executarea repetată, conștientă și sistematică a unor acțiuni, operații sau procedee în scopul formării deprinderilor practice și intelectuale sau a îmbunătățirii unei performanțe.

Această metodă este recomandată la studierea următoarelor teme:

- Reprezentarea și procura;
- Persoana fizică - subiect al raportului juridic civil;

Studiul de caz este o metodă ale cărei caracteristici o recomandă îndeosebi în predarea și învățarea disciplinelor de specialitate, dar în egală măsură poate fi luată în calcul și ca o metodă alternativă de verificare a capacității elevilor de a realiza astfel de demersuri (de analiză, de înțelegere, de interpretare a unor fenomene, de exersare a capacității de argumentare, de emitere a unor judecăți de valoare, precum și de formare și dezvoltare a trăsăturilor de personalitate). Această metodă este recomandată la studierea următoarelor teme:

- Dreptul succesoral;
- Noțiuni generale privind dreptul obligațional
- Noțiuni generale despre proprietate;

Realizarea procesului educațional în condițiile actuale, a generat o reorientare a întregului sistem educațional de la instruirea tradițională la cea de la distanță/on-line, solicitând competențe și instrumente noi, implicând elaborări/modificări/adaptări atât a strategiilor de transmitere a conținuturilor, cât și a celor de

organizare/monitorizare/evaluare a procesului de învățare, impunând necesitatea sporirii esențiale a gradului de implicare a tuturor actorilor educaționali: elevilor, profesorilor, părinților.

Platformele educaționale online îmbunătățesc calitativ conținutul învățământului, conducând la ameliorarea procesului instructiv-educativ prin însușirea unor procese de învățare active și autonome, creșterea interesului elevilor pentru instruire, crearea unor medii noi de învățare formală sau nonformală, individuală și în grup. Diverse platforme au fost adoptate de unitățile de învățământ ca o alternativă la educația tradițională, ea poate completa activitatea didactică din instituție, dar nu o poate înlocui.

În vederea eficientizării procesului instructiv-educativ la distanță al acestui curs se crează cursuri electronice pe platforma e-learning, pe platforme de tip e-Learning precum Moodle, Platforma AeL (Advanced eLearning), precum și eTwinning, Google Classroom, DigitalEdu, Testmoz, Worwall, etc.

De asemenea sunt utilizate următoarele instrumente și aplicații digitale precum: Google Meet, Zoom, Google Forms, Prezi, Mentimeter, etc.

X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale

Evaluarea este o activitate de autoreglare atât pentru elevi, cât și pentru profesori, în perspectiva obținerii unor performanțe superioare. Oricare ar fi obiectivele imediate ale sale, evaluarea trebuie să susțină și să stimuleze activitatea de predare-învățare. Ea facilitează reglarea activității profesionale, oferind informații despre calitatea predării, despre modul în care a fost realizat conținutul instruirii, despre accesibilitatea acestuia, despre valoarea tehnologiilor de predare.

Evaluarea axată pe formarea de competențe este orientată spre **produsul final** (rezultatele implicării în diverse activități, respectarea principiilor și normelor unanim acceptate, îndeplinirea atribuțiilor și sarcinilor primite, prezentarea diverselor rezultate: eseuri, proiecte, articole pentru publicație etc.) și trebuie concepută nu ca o etapă supraadăugată sau suprapusă a procesului de învățământ, ci ca un act integrat activității pedagogice. Este o ocazie de validare a justeței secvențelor educative, a componentelor procesului didactic și un mijloc de delimitare, fixare și intervenție asupra conținuturilor și obiectivelor educaționale.

Evaluarea competențelor este un proces de bază în instruire, alături de predare și învățare, și arată eficiența, eficacitatea, progresul, reușita, succesul, performanța școlară, sau reversul lor pentru fiecare elev, dar și profesor, precum și instituție. Ea este actul didactic deosebit de complex și sistematic, integrat întregului proces educațional, care asigură evidențierea cantității cunoștințelor dobândite și valoarea (nivelul, performanțele și eficiența) acestora la un moment dat – în mod curent, periodic și final. Evaluarea competențelor nu dă rezultate de la sine, de aceea ar trebui mereu monitorizat procesul educațional, orientat spre performanțe superioare, prin care se efectuează analize și aprecieri atât asupra comportamentului și rezultatelor obținute de către elevi, cât și asupra potențialului sau capacităților de dezvoltare a acestora.

Structura actului evaluativ este analizată în viziune sistemică și cuprinde următoarele trei etape:

- verificarea,
- măsurarea,
- notarea.

Verificarea - presupune colectarea de informații referitoare la nivelul performanțelor școlare ale evaluatului, respectiv la cunoștințele, abilitățile, capacitățile, competențele, comportamentele și atitudinile acestora, prin aplicarea unui ansamblu de strategii, metode, tehnici, procedee și instrumente.

Măsurarea - reprezintă acțiunea de interpretare și aprecierea performanțelor evaluaților prin raportarea lor la indicatori de performanță, la sisteme de referință, la standarde de performanță, la sisteme de criterii de evaluare. În general, evaluarea se referă la acordarea unei semnificații cantitative caracteristicilor calitative, măsurarea, în calitate de componentă a evaluării se referă la acordarea unor semnificații.

Notarea - presupune precizarea și mai exactă, rafinarea semnificației atribuite prin măsurare, grație emiterii unor judecăți de valoare asupra rezultatelor și adoptării deciziei. În actul evaluativ decizia este luată ca urmare a asocierii rezultatelor cu scări de notare și acordării de note sau calificative școlare. Notarea reprezintă acțiunea cadrului didactic de apreciere prin note școlare a progresului școlar realizat de elevi, respectiv cuantificarea nivelului lor de cunoștințe, abilități, capacități, atitudini, aptitudini, etc.

Integrarea reușită a evaluării în contextul procesului educațional rezidă în elaborarea strategiei de evaluare ca parte componentă a strategiei didactice. Pentru evaluarea randamentului școlar, profesorul va utiliza diverse metode și tehnici de evaluare precum:

- Chestionarea frontală;
- Chestionarea individuală;
- Lucrare de evaluare
- Testarea ;
- Proiectul;
- Portofoliul
- Examenul

Evaluarea didactică modernă este o evaluare formativă, axată pe proces. Ea este dinamică, flexibilă și asigură reglarea din mers a activității educaționale. Toate aceste principii simple funcționează perfect în mediul educațional din cadrul unei clase fizice.

Învățământul din RM însă, traversează o perioadă de detașare de stilul tradițional de predare, elevilor de azi fiindu-le necesare modalități flexibile de lucru, materiale didactice moderne, modalități auxiliare ingenioase de canalizare a atenției.

Instrumentele digitale utilizate în cadrul cursului ce oferă un format distractiv, creativ, inovativ al orelor sunt: Kahoot, Learning Apps, Padlet, Quizizz, Mentimeter, Canva, etc.

XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii

Denumire modul	Mijloace recomandate
Elemente de drept civil	- Calculator; - Proiector; - Planșe; - Postere; - Manuale; - Culegeri de acte normative.

XII. Resursele didactice recomandate elevilor

Nr. crt.	Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată/ accesată/ procurată resursa	Numărul de exemplare disponibile
1.	Baies, Sergiu, Roșca Nicolae. Drept civil. Partea generală. Chișinău, 2004, 2005, 2007, 2011.	Biblioteca CEIT, librării	
2.	Sergiu Baieș, Aurel Băieșu, Valentina Cebotari, Ion Crețu, Victor Volcinschi, Drept civil. Drepturile reale. Teoria generală a obligațiilor, Chișinău, 2004, 2005.	Biblioteca CEIT, librării	
3.	Chibac Gh., Băieșu A., Rotari Al., Efrim O. Contracte speciale. Cartier juridic. Chișinău 2010	Biblioteca CEIT, librării	
4.	S.Baies, Gh.Mitu, O.Cazac, V. Cebotari, S.Bruma, O.Robu, I.Cretu, T.Tabuncic, A.Cara, „Drept civil, teoria generala a obligatiilor”, Tipografia Centrala, Chisinau, 2015.		
5.	Codul Civil al Republicii Moldova Publicat: 22-06-2002 în Monitorul Oficial Nr. 82-86 art. 661	internet	
6.	www.animus.md www.legis.md	internet	